

Landskap: Skåne
Härad: Vemmenhögs
Socken: Bonde
Uppteckningsår: 1936

Upptecknat av: Bygaberg
Adress: Lund
Berättat av: Anders Jonsson
Född år 1868 i Söderala

Uppteckningen rör Brängefjället.

Skriv endast på denna sida!

50 sid.

Jag har varit här på Boråsgods, sedan jag var
en talad pojke, alltså i mina sexta år. Under den
tid jag var här, så hängde jag min mörka, som
hette Trols Thomasson med fisket. Jag arbetade ejst. han
drog på gorden. Thomasson eldade i aften av en förmitt-
fandet av fisket i godsels gräns 500 km men han hade liksom
alla staten på gorden ett litet fördubbel på nära funn-
land, som var tillräcklig stor för att föda ett par kor
och några grisar samt lite häns. Samtida hause han
gav femton dagarschen om året till gorden. Ett
dagarsche anses ha ett värde av en krona om dagen.
Sedan ändrade detta sig, att arrendatorn höjde
till 550kr. Slogligheten att elgen dagarschen till
gorden bortförlades då.

För honom innahades fisket på gorden av rätten.
Under dessen sista år döptes en annan fisket av
Trols Thomasson, som sedanmed överlämnade det på arrende.

4982

LUND'S UNIV.
FOLKMINNES-

ARKIV

Han hade akt. till 1914, då Göta Söders författnings
amendande del.

Skriv endast på denna sida!

Nägra faste fikrundor finns ej.

Rörliga fikrundor.

Blund hade ej nära myndas men deicend räppsd,
som här hälles komont. Men blund dels nägra, som man
try ål med, om dels nägra, som var orörd för att få
gadda med. Det användes givare gäst i de senare.

Vee olika delarna på en kommas var dels nät och byggar
och dels axmer.

Byggar (bojor). Dessa var färre än antalet. De var gjorda
av hand den "kusk"; den var slavande del. Den fina bojen
eller storbojen kunde ej någhördhet man. Den var i
arbeta $1\frac{1}{4}$ den. Den mindre bygeln var $\frac{3}{4}$ den.

Förändel mellan bygglarna var $\frac{3}{4}$ den. Nid på tättningen
friddes byggarna genom näbmaderna.

Nål. detta var bundet av bomullsgarn nr 12 tålar
högt. Idé förra året av honom var mäktöleben
17 mm p. aln, anden den i baksta delen eller fjäderhuv.,
här hant snygg, var 30 v. p. aln.

I honom fanns två egenh. eller enkiga, här
kallades inluren. Dessa var fastade vid 1 och 3
bygelnoddar var vidare faststötta med 4 tröjor i fjästa
nr 2 i andra fjäderhuv. Fjärdel här var en bomulsshad
nr 12 tålar högt. Men hade fasta inluren.

Spriggen var båda öppningsarna i 1 och 3 enkigt
var riktigt lång och spetsig.

4982

Åmara. Till ålkommorna hade vi fått ämnen men till
gäddkommorna inte, en orsak kan vara att de är stark-
tare. Materialet till näkt var bonde gam nr 12 med
högt.

På över- och undersidan av Åmara finns givna kalksten,
lekor, som varit gjorda av hampa. Som följe avvände
men de torrade (bolvorna) vattentopparna är en växt,
som heter kaveldun. Denna sker man av till snyggt stödlik
och sedan bind man den fast vid överfibnen med snör.

På underfibnen avvände man sten, som fällt i segelgård-
bankar från färne. Storleken mellan vige vattentoppar var
12-14 tum, medan stenarna sätta på 26 tums avstånd
på varandra.

På ålkommorna var ämnen (tidig) 5-6 års i unge
medan på gäddkommorna mittåren var 5 färre
och de båda höståren 5 års värder.

Sjöpå förra året var $1\frac{1}{4}$ år.

Mittåren var sjöarna mycket låga i Söderåsen.

Gaddkommunen fanns på gransk vatten under gäddleken.

Ål kommen sätts därför i sjön om de är i bild. Men
harde sjöar en i fjällfotatäckan om här i Klosterviks-
täcken, därför Segersjö utlopp från Örträsk ströms.

De fanns vid på råen, i båtar av mass av stora
sceler uti hela tiden ända till milen av möj,
då de togas upp. De hängdes upp på en västlig
torkställning för att torra, sedan de dessförinnan blivit
moga rengrända och bepriade fram hem om annal råden,
som sätter sig på näbb.

Leden sätte sig ut den värma på hörten om den färs
i med snämörk (regn).

Denna empegnades med kold gräsback, som
men förlorade sin skönhed i földen om ledens
kodal, vatten.

7.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

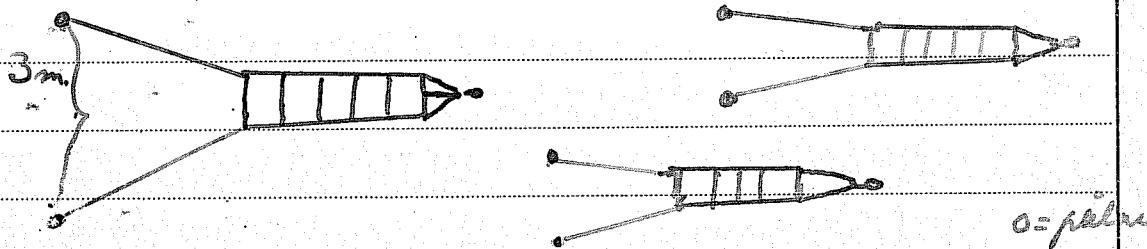
4982

8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hammars placering i fjällfjällen.

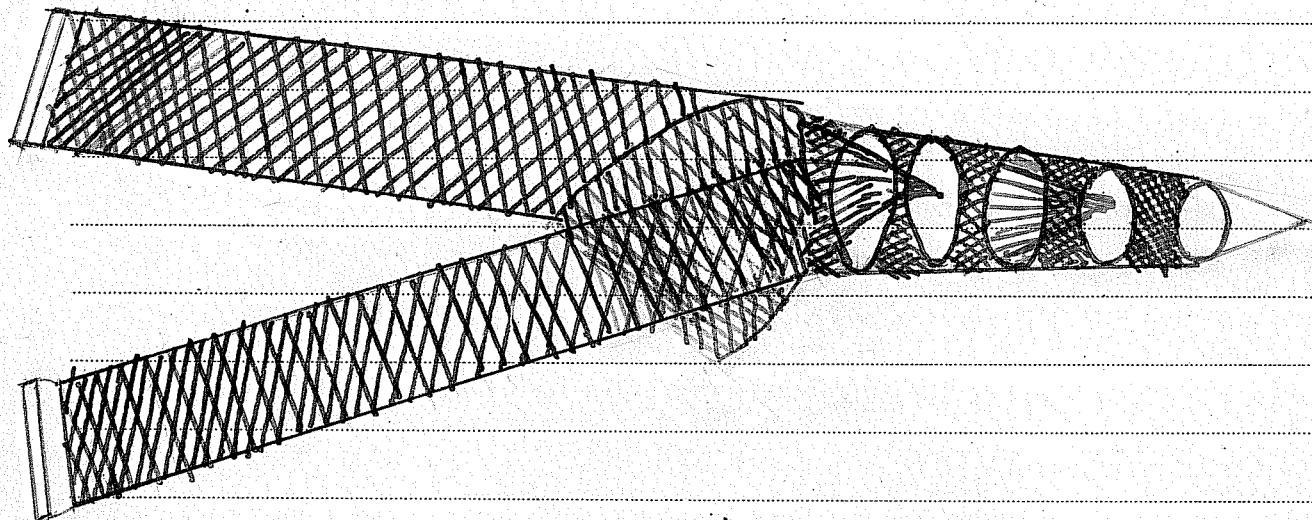
Man sätter dem vid den vatten draget
långt ovanför.

Hammarna sätts med på pilare, varav en i vardera
älven och en i strömmar.

4982

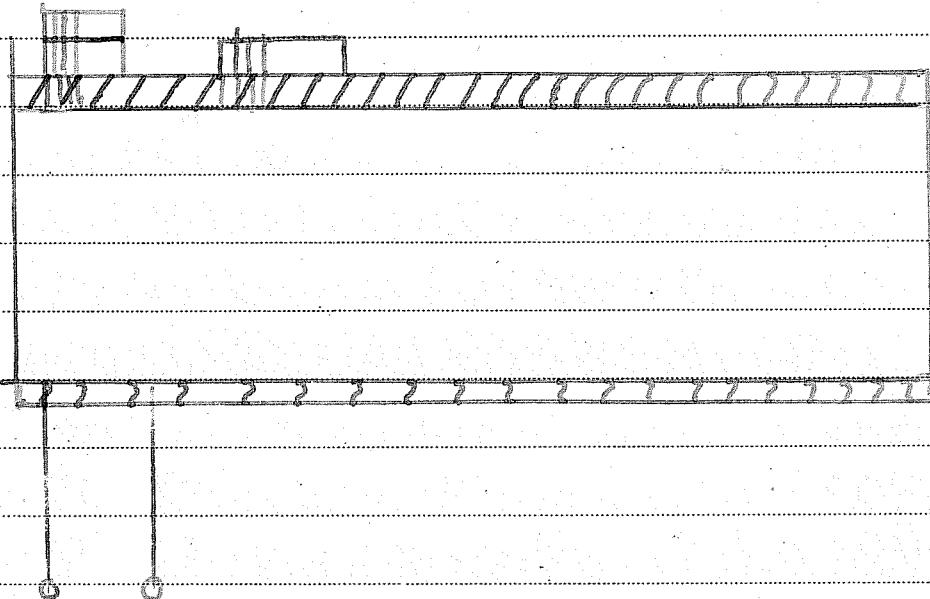
Tvåmed honma.

Skriv endast på denna sida!

9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ore-undertäin på dam

Särskilt sten i segelformshänder tråd i gumm undertäin
och fästes vid dessa med en ränvane. Stenen hördes i ett friz.

Slöde. var typ av hovlden. Denne förhölls
först till sedan band man en del föl läderna hörda fast
till ^{över} undetäin med dubbla halvorlay.

Nat. i hede en slags nat. som kallades grävnet.
 Det var ett nat. som bestod av tre grävfallor. Dessa
 var sammankända vid samma övre-undersättningar. Det
 yttresta nälet kallades grämmen. Detta var konstigt att
 gräv och hade möjligt stora (gross) mader. Andändet med
 detta var här 12 tum eller 4 varv p. aln. Därmed i det
 innersta nälet var längden, medan det i det yttre
 (innersta) var brettogräv. Maktstyrkan i detta var
 17 r. p. aln.

Själv grämmen var gjord av brettogräv m. vridningsf.
 medan det i det innersta var m. r. do förmål.
 Dessa grävfall användes endast för att ta gäddor
 med.

Nälet var 15 färnar långt och had aldrar drygt.

Som örntår hade man en hamppallia nr. detta

över till underfibren. Denna lina gjorde man ej förr.

Som före använde man västtoppen av huvudet.

Till huvudet hade man blyflisor. Huvudet omställdes de frisar
var en del och smäller och finare var en dralor ala.

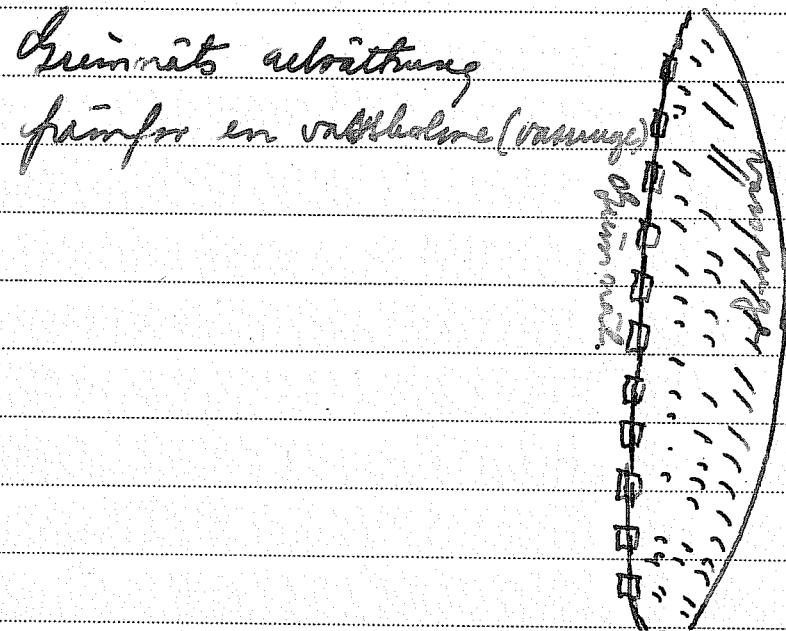
Man satte ut denna mat utanför en varsholme, där
fisken hade sin tillplats. Sedan gickade man in i varför-
) russen genast att hä (släta) i vatten med en hopp
(slate). Dångmon märkte man fisken i vattnet och
den komde sedan in i nätet. Sedan man fått den
grubad närmest hand, så tog man upp nälet och utgjorde
det färdigt fiskatet till nättos varsholme och grubade
påmpör det undan till nätet. Den varsholme kallas här
"varnunge". Sedan man nu sett ut nälet vid den närmaste
holmen (vegas) man anlände längst, så tog man upp det

Vara nöf stoda fölunda röde ate nöjd tib utan topas upp
omdelbar eftor pibeb. Sedan du vitsjats, då gjordes de
nöra och hängdes sedan upp på tri hildes ställningar
Att förhoppa räye gäig, där de avvärts.

De sätts ut på råen om sommaren, särskilt under
den tid, då gäddan leker

4982

14.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

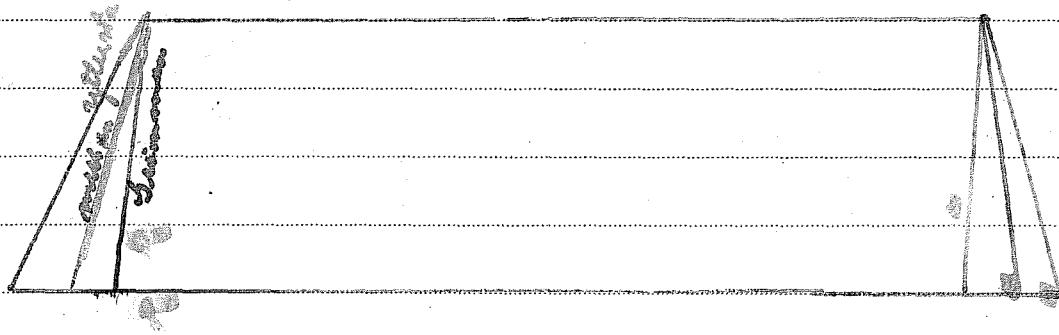
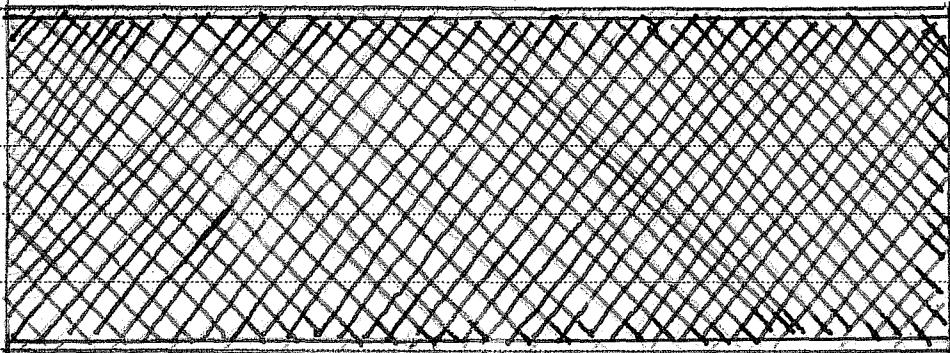
Skriv endast på denna sida!

4982

15.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Grimnäsl

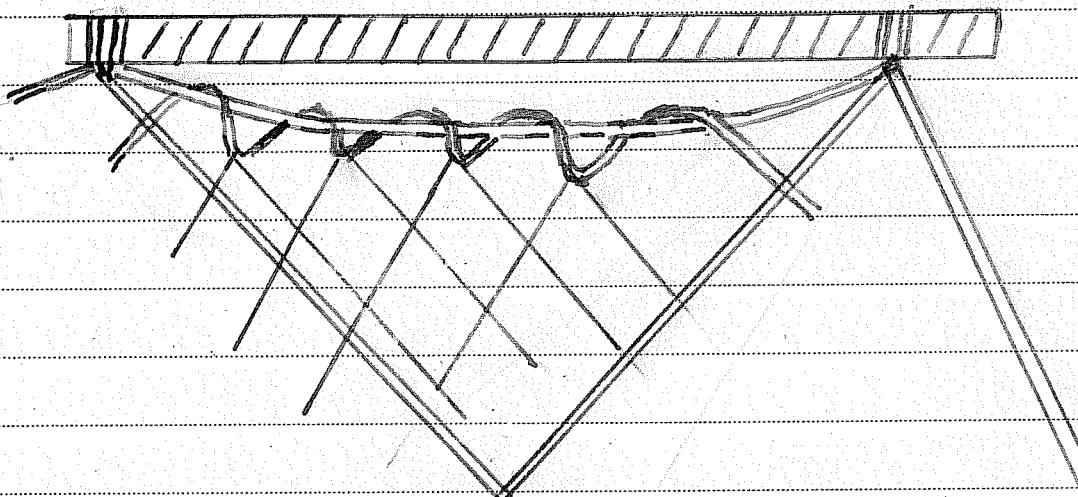

Skriv endast på denna sida!

4982

16.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Grimnät, alor tålm

Skriv endast på denna sida!

För att reda näbb mot att förtöjs av vattnets
fötande vatten, så måste man utnyttja dess del.
Men avvärja för detta ändamål brygg- eller ekbult.
Man skölde av boken på näbb om sedan låt man
den ligga om fråns. Sedan den blivit röfugt torr, har
man sörjd den i godt biss. För utnyttjningen använde
man en stor gryta. Man häntade i denne, som ryckte
en 100 liter vatten, detta om placera det därmed över
en provisorisk vedstod, som vanligen bestod av nio
tumlejer stora stens, fad vilka man placera de näbb.
Sedan vatten upptänts fel behöring, så lade man
bryggboken i th sedan fäts blandning koker en 15-20
minuter, varunder man med röf grytan i grytan,
så att boken upplöstes i vattnet. Sedan lade man
näbb i vattnet om detta fäts sedan koker en 20-25
minuter, omledes under hängfug omräning i grytan.
Sedan tog anden upp näbb och hängde den upp på

4982

de ställning för att trota. Denna tankenings eftersl
nådet en brusande färg.

Men avvände endast synen blicken vid omvälvningar
av målet och satte sig till magen boda, han önskade gör
mimma.

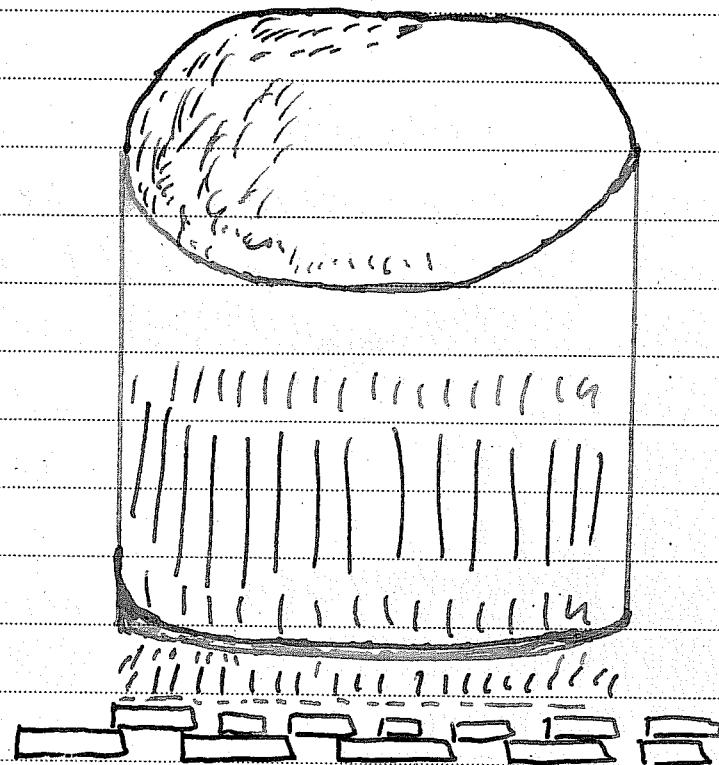
Men tankade målet på vägen en gång varje ad.

18.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4982

Ugnar från emigranter

Skriv endast på denna sida!

19.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4982

20.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Åsotter hade man vanliga nät, men man tog
även med. Kissa var enkla.

Kissa var förfärlig lång och fad aldrig dypa.

Som örnfåglar använde man hirs och hampnia av
trädel, som man gjorde gjorda.

Som flöte hade man trähålor eller vattstopper.

Pit hinkade man ändå, som satt i hanhar.

Vattstoppen satte i aln från vassar, medan orsändes
mittan stenarna var fyra alnar.

Marksorländet i mället var 16 u. gr. alnar.

Man satte ut dem på stengrund (stenbotten) under
sommaren.

Man satte ut den på botten om teg utspr. dem
på morgonen. Sedan man ritat om ringjub den.

Skriv endast på denna sida!

4982

hängde ut upp på stallningsplatsen.

Skriv endast på denna sida!

21.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

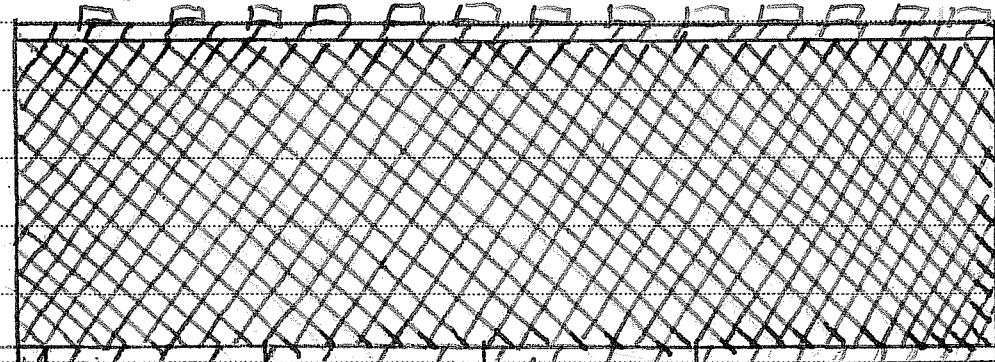
4982

LUND UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Abnormal

wantigen

öreblad

stora

rende

tala

Skriv endast på denna sida!

4982

Vi hade fått slägo veta en dyg - om en landst.

Kan fina hundes vanliga "pulor". Vel egentligen med denna var att annan saknades. Hela noten bestod dock av hals och draglinos. Men kunde likna hunden vid ett bykantigt stycket.

På röje ånda fanns ett gärtnä.

Noten var 30 fannar lång om 15 alnar dyg.

Draglinos eller repen (rever) var 30 fannar lång
vid röje tid. Se vör gjorda av bad.

Sjöva nöbb i halven var bundet av bonustugan (lin-
gan) omr 12 mithådigt.

Hur storleken i detta var 20 v. p. aln eell 3 tm mellan
röje meder.

Som övre delen hade man en gröne lina av bampa.

Til flöte använde man mattoppar eller bräd-
bitar. Den undre delen var av bampa.

Om sönke hade man två tampions strax stear, en

4982

vid varje gästrå (stav).

Se drags på dygns vatten i öppna syn på jämna, ej
bottnar, medelvattens tider, allt de tagts ut. De användas
som färgar av gäddor, abborrar och ålar.

Sedan de tagts upp, rittats till nya engheter, hängs
de upp till tröskningar på hästleks Wallenius.

4982

Det måste shall läggas ut, så tas man förbi om lägger linen.
 Den ensa delen (halvan) i en hål där den andas linan om
 huvan och nötter, i en annan hål. Man ror förbi från heder
 med varandra. Båtarna är därvid fastade till varann
 med köppel, så att varje båt kan ror endast med
 en åra. Et är man kommit fram med båtarna till
 den plats, där man ånnars läggas ut roten, så
 tas köppet, som finns hålet framme den, båtarna
 båtarna har då sätta förs i bräckbringen. Man ror
 alltid för varandra, efter att båtarna ha vänt i virkebrygga
 mot förbi. Under det man ror, läts man roten
 läggas i dyr. När man rott så långt att hela nötter legts
 ut, så vänds man båtarna, så att de kommer att
 bestyrka en båge, tills de älv hoppa samman. Sedan
 de kommit entus varandra, så hoppas de ånyo
 tillvaran. Allt detta kan man båge draga in
 nöten. I bågen har ejtsa gavel stila, blott båtarna

fölktes. När de fannar av linan drags en, hvilket
kallas ankare och dägnan kommer intåga att
läggas till. Sedan har man förtöjt med att dra igång
en ryter. Först dras man in den äldstaende
allen av linan och sedan syns gaveln.

Om man nedvälts drags in. Så tillsammans följs
räkna åt.

Gentäns färgsätt i seden på var-och nedantill.
De läggs träs över från över till under båt. De är
avsedda för att dra ihop tånen och släcks. Annars
mår dem galt fruktansvärt, innan dragnings-
verkan.

4982

Utagning av "gulsen"

övre båt

nedre båt

stora
stora

Glema lite
trädelar från
gulbåt

27
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

Västertorps hade vi en landstorp. På dena, som
var rätt stor, fanns en annan, hörer till dragtens.

Dragtens. Här var 50 fannar längd om gjorda av
läder. Detta brukte man genom att skala barken
av lindträdet.

Ärmar. Ärmar var 30 fannar från varje sida av halvun
om gjorda av bomullsgummi nr 2 1/2 mörkblått.
Möslitstrecken var 20 var pr. aln.

Oran och nedanför den var gjorda av bambu. De föra
var 3/4 tuns och de senare 1 tunn lins.

Till hattar användes brädbitar.

Som hattar bröde man sten.

Arländet mellan de föra var 3/4 aln i mitten
och längre bort åt sidorna var 5 fannar.

4982

29.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kolen (hilen) var av bromlelagen nr 12 fäktors härd. Han var inte aldrig slagen. Den del av denna som är endast ammarna hälles brökt. Han var dygnet förr aldrig. I genomsnitt var dygnet endast åtta aldrar. Medelstrålens i den var 240. p. aln.

Dragning är en lantmåls sker på följande sätt.
 Till varje anna hör en enkla draglinor. Den ena är den
 som nu är ned en räbundskanal om en kopp eller staka,
 som står stödigt fastvuxet i marken vid land. Den övriga
 delen av roten läggs i en båt. Sedan nor man
 rull ut så lång draglinor växer nästa hattos
 fäster ^{en} arm och så hälven och sedan andra ärmens. Egen
 delt under del man nor båten i en halvdel till
 halvdel. Under dessa tiden sitter en person i båten
 och rör medan den andre drar draglinorna till
 andra ärmens. Sedan man kommit i land, så går
 han bort till kuppen och lörs upp båtmen, medan
 den andre hänger i andra ämnen. När detta skett,
 så ger han tecken till den andre, att dragningen
 kan börja. Vändra stavaras på den plats där den
 draglinorna, tills moter klapprar till 40 m.

höd land. Om nu de end varande av dragn
genemtint är gärs nötter som är möjelik
anhangande akte.

Vid dragningen av nötter bör man tillsa, att kork-
biten på halven kommer att ligga mitt på nötten,
då den förs i land. Den vilt gäma vrida sig att en
eller andra håller men om så har, då snida
den ena nog. den andra öka dragningen fram
öfta hand, tills den kommer att ligga på
mittet. Om den ej gör detta, så god fisker ej
i halven.

4982

daglens

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landsort ställning under daglängan

vid bågen 3/4 vid notens uttagning

då bilen var i halvrigt.

Kal.

Kal.

Skriv endast på denna sida!

Vidare hände vi en mindre betonstol. Den
 liknar den vanliga handstolen. Den föres tillande
 fäste dragkönor, denna om kals.

Dragkönorna är här endast 15 fannas längs om
 gjorda av bok.

Huvudet på stolen är 5 fannas på varje sida om
 kalsen och de är fördelade med horisontell
 m r 20 mm från varandra. Huvudstolen här är
 400. p. den. De är också mycket tuffa och fina.
 I breddet är djupet 3 alnar och vid gavtåns
 fot.

Om vi nedanför varo gjorda av bambu om
 1/2 tum tjocka.

Som göts användes bråbörts eller vassstoppar
 om som finna fler. Ansländet mellan de två är

3/4 aln om meller de senare brad fannas.

Undertäbnen är 1/10 eller en halv fanns längre
än överläbnen.

Talen var gjord av Bonullogan s: r 12 mithjelpt.
Mästerstolen i Alnarp var 48 v. p aln. Den var
bradfannas längd.

Den dros silem i landet brad land.

Den enda hand vi hände var en endutryg hand, den
öns kännes tyd. Bågen var rättig lågt trakanta,
ty den var trakantig till formen, var av harselhä
(= hände). Vid detta var färbott en tänklig last nära
händerna och skafft. Nålls till hänen var gjort
av bronsplåten m. v. 12. Tolvridigt. Matrör-
hens & dena var 24 v. pr. aln.

Bågens spikar förs vid hälften om sedan vråde
men om detta med den släktred.

Nåll var fäb vid bågen med dubbelskålslag.

Vi använde vanliga för att få upp fäste
med dessfärma med.

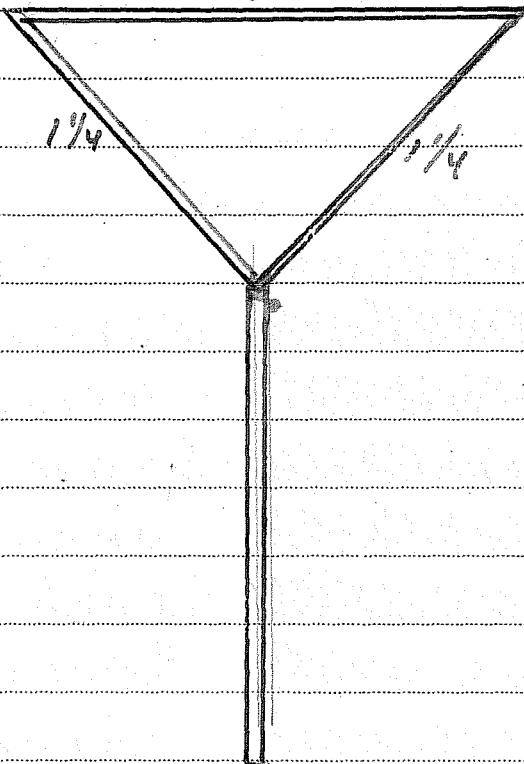
4982

36.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Undertegnelse

1 aln

Skriv endast på denna sida!

Kulturdoksp

Nen tag betes föl varl. snad abona om mäst-pys
med mästspör

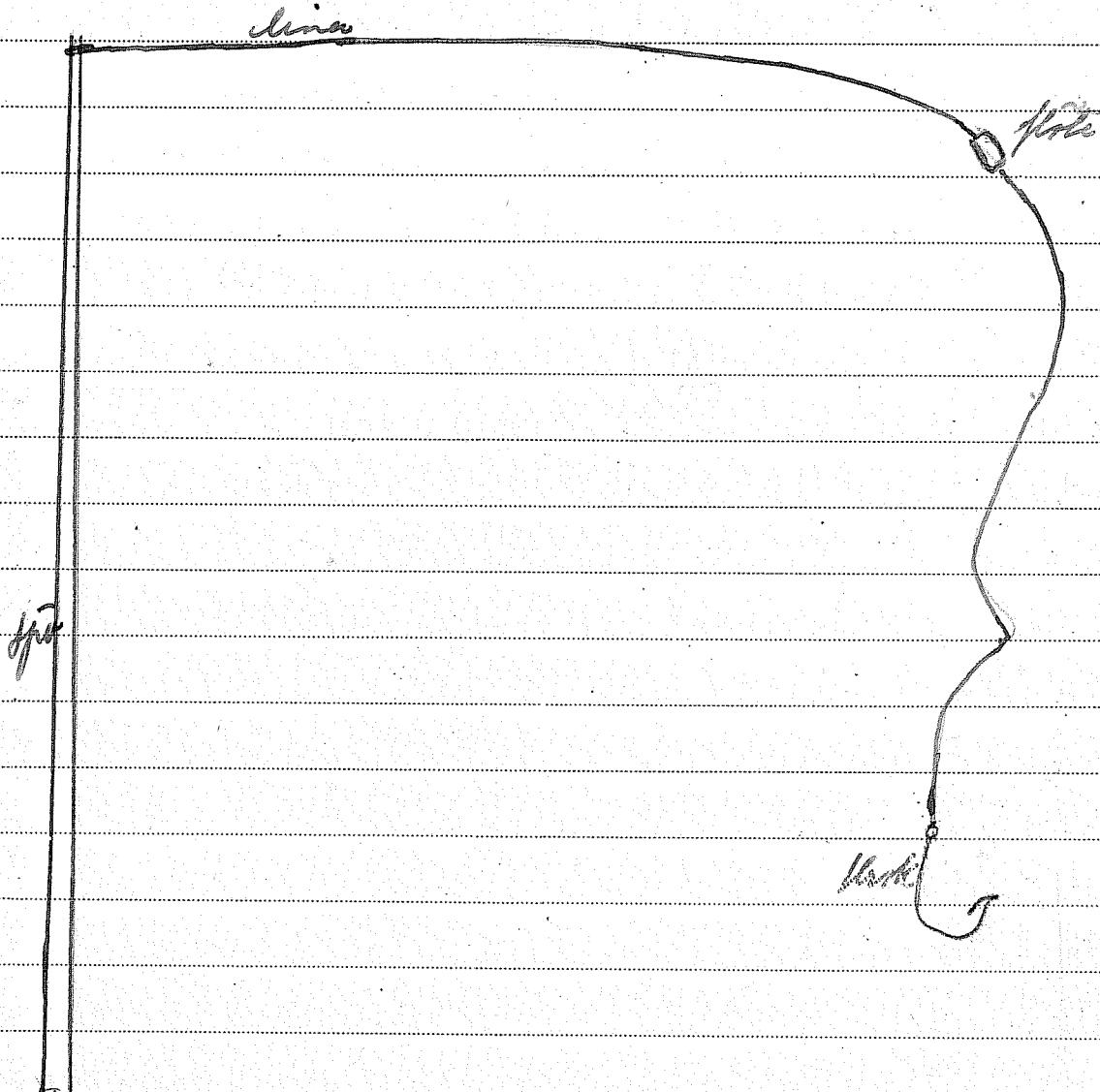
Det händer att 5-6 aldrar lämp om född med
en något långt leva med en vanlig mässungs-
krök på. Vanligen är den född med flöte,
vanligen en kohlebit.

Om bkh avvänds enan mäst. Lättora pat-
sates genom att staka haken geno. synge
jut den.

4982

38.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

Vintern hade man stånbukar, som man tog
jäddas med om vintern.

Linen var hos Bonnologen, Simlefor grot, n:r 15
tolvhögt. Lin var en träd fannas läng. Iib
urk hade man en vanlig mässingshök med
tass, lin var sex tums lång.

Som bete på kyrkans avståndes man svinabrona
(gris) eller svinmöljellor som kallas flis. Bettet
fotografi vid kyrkan ger oss att man hörde mässing
höken in genom munnen om tarmkanalen
och ut genom analopningar.

Tidigare förra hälften hade man en brähögs träs
öre det upphuggna hället i rösen. I denne höggs
var linan fast $\frac{1}{2}$ aln under röta sittet en klyfta
(hälstöpf) där den överblivna linan sitter fastvatt.
När man sänker ned kyrkan, så lämnar man
den ej linna ned på bottens utan dess fasthänga.

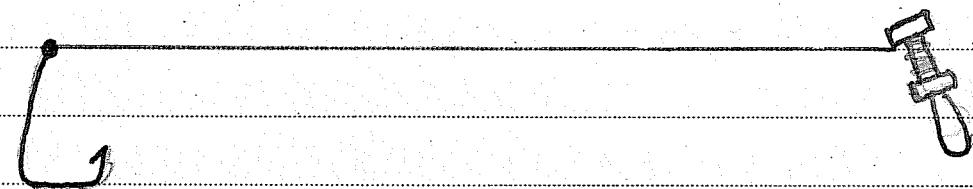
½ den öre bottne.

Klyper, där linan fästabtes ån kluren i båda ändar,
På att den låte han löpa ut.

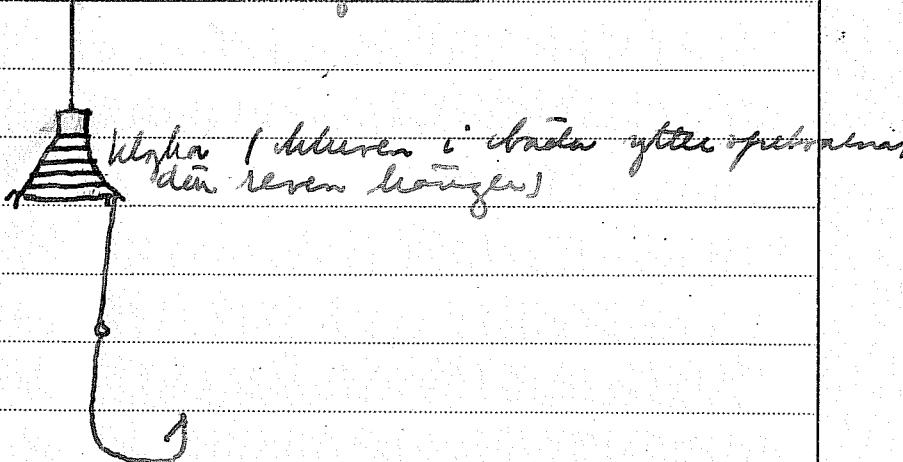
När gädden tagit betet, så springer den i väg
Med den uppställda linan om under tiden
Slutar den betet om fästabten färs hela linan
Rullats upp. Då hässer den omhändig om att
Fätnas lichen i gädden, när den shall draga
vinden.

4982

Stand klocke.

ibm (vadmerget)

Skriv endast på denna sida!

41

LUNDS UNIV.
FÖLKMINNES-
ARKIV

4982

Vidare hade vi förfärgd os åt övaråker ean
ägorna.

Dinom voro gjindar ar bomullsgren n:r 12 fem
fot härlig som voro 120-125 hörken lång. Man
hade ofte i hup 4-5 stycken videna linor vid
utvärmejning ar ren.

Vid dinon voro färtade lönor, som var 1½
års lång, ar grot bomulls-gren. Lura sätts
på tre års mellantid. Tuna ände ar
torven var fastslit en krok. Man använde
måttel mässingskrokar, som man legde.

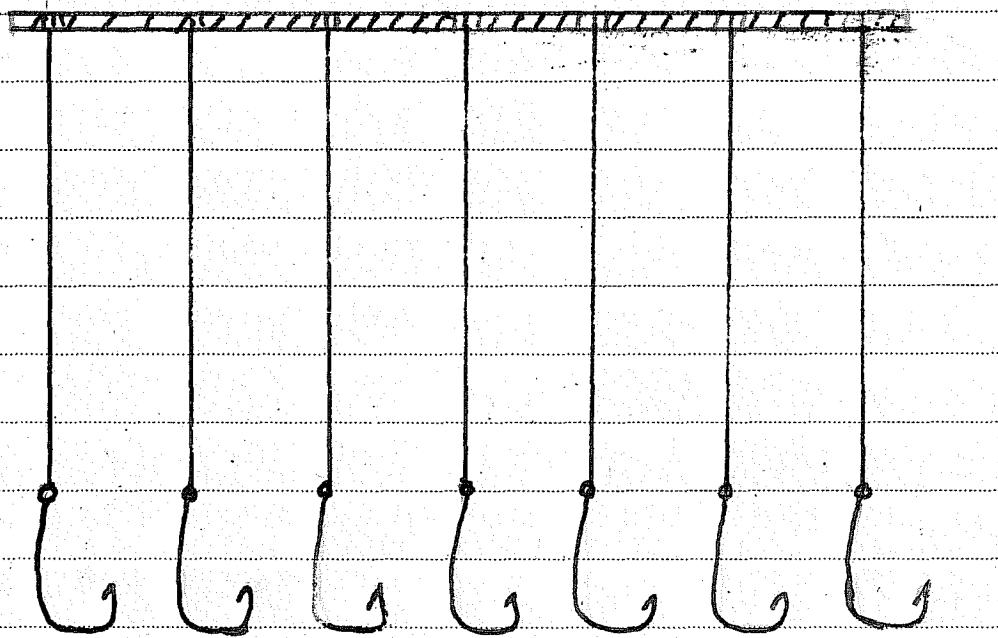
Själv torven var gjindar ar bomullsgren n:r 20
och härlig, med dubbla knöldar (alastötter)
som bete på Arsharna hade man doppföd-
der mark. Men anden ända ar torven var
läggd om linor med en dubbel räbärd.
Inn.

Nem sättes ut på räid, meden av april och
sedan hade man dem uta ända till hästens
ar oktober.

De lades ut på kortsiden och tog upp om
morgonen.

4982

Slövärka

Skriv endast på denna sida

44.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Växten hade en gråb, som var försedd med
tågvirke från att den framställdes förra
året.

Den egentliga linan var en hänglinna, som var en
5-6 alnar lång.

Pibben var av tunn eller bly. Den gjorde man ofta
men var aldrig formad, därför man ville ha pibben
i tun, om sedan styrkte man det gottkunna tunet
i linan. Sedan fäktade man över hälften. Sedan tog
man aldrig pibben ur formen om förslöpte den, då
att den blev uttropat ejekblank. Tunnen var
händes byggt i formen, hände man satsade hälken, för
var en vanlig missfärgning, på vilken man
trätt en torr av sols utläggan, i formen klängde
hon hälken att smäckas fast vid blodet. Tjubben
andra ända var en liten häl, som var en en
aln lång. Sedan följde linan.

Men sätte ej något blets på ädlen, då pilen fäst
lämtna var konstgjord hänt.

Men använde pilen om vintern. Men lögg han
i isen och sedan släpte man ned linen, så
att den hängde en $\frac{1}{2}$ dm från botten.

Sedan satte man pilen igång med brand
lykta, så att den sprang fram och klibbade
i vattnet.

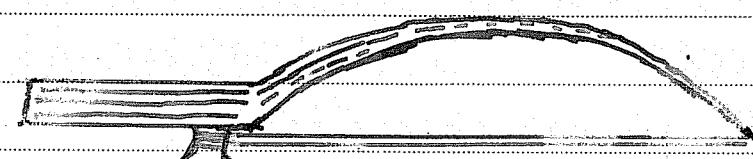
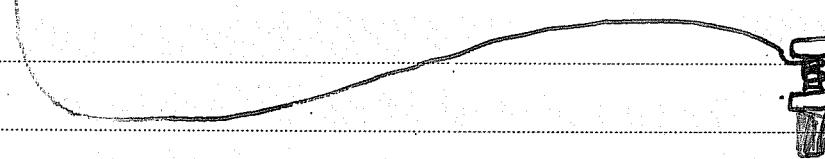
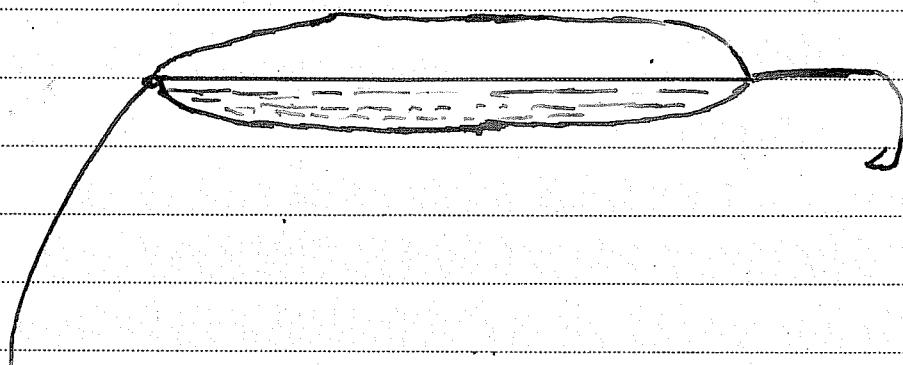
Men tog huvudet bort, nägt gav
en gädda med denna.

Men använde ett prisjelapör att hälla i:

4982

47
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ölk

Pimpelgrä avvänds av hälla i

Skriv endast på denna sida!

Det förhöör är att man lystrade.

Om lystra använde man ett redskap, som liknade en rör, på tåen fäggens vax bröts om längre om med tills föredde med enkla buntningar.

Det var 8 timm längre om $\frac{1}{4}$ timm borta.

Ljärs lystrar var gjorda av smittt järn.

Skafet till lystran var två alvar långt om ett timm i genomsnittslängd.

Man använde sig därför om vägen, särskilt för att tåga leende gidda med.

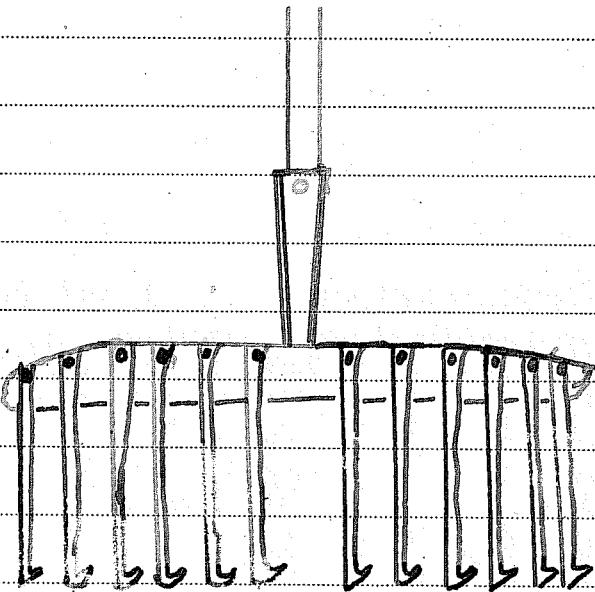
Man sibbede med lystran endast om dagen.

Fiskel bestod i att man högg en ståck
efter gäddorna, när de stod ut kommo upp
till ytan.

Det hänt är att man sköt gäddor med hagel-
bössa (myrning) baddar/da den kom upp till ytan.

4982

Ljustra

Skriv endast på denna sida!

49.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vi använde förstebud vad plattbrädor
var. De var gröna av jura.

De var 18 fot långa och 3 fot breda.
Men hade förstopte en rotfot och en bok-
stap. I dena fanns på värdesidan
jura grank (vrångas)

Detta hörde till par av dem. På värdesi-
dien var fastsatt en rund kloss, i vilken åttoppen
hulle fettet. Denne men bättre en bok- jättehöftet
fastsatt på värdesidan av båten.

Risn och delar hälleses där om åiblad.
Brett var 5 alnar lång och 4 fot bredd.